

Edició en premsa (en llengua catalana)
(Codi: 20732)
Curs 1995-96

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu de l'assignatura és aconseguir que els alumnes, per mitjà de les classes teòriques i de les classes pràctiques, adquireixin els coneixements bàsics sobre l'edició en premsa diària i no diària, i les routines imprescindibles per poder editar un text periodístic amb un mínim de dignitat i de correcció.

PROGRAMA

1. Què és l'edició periodística
2. El procés de supervisió de textos amb les diverses tecnologies
  - Linotípia
  - Fotocomposició
  - OCR
  - Informatització
3. La informatització
  - Les raons de la seva introducció
    - Economia de costos
    - Economia de treball
  - Avantatges
    - Rapidesa
      - Escriptura
      - Incorporació de noves dades
    - Canvis en la disposició de les informacions
  - Inconvenients
    - Limitació del camp visual
    - Problemes de visualització dels diferents elements
    - Problemes físics
4. Tipus d'estructura de l'edició
  - Centralitzada
    - Organització
    - Avantatges
    - Inconvenients
      - Conflicte redactor-editor
  - Descentralitzada
    - Organització

- Avantatges
Inconvenients
5. L'edició en premsa no diària
  6. Llibres d'estil
    - Concepte
      - La contribució a la fixació d'una llengua estàndard
    - Tipus
      - Diaris
        - Informatius
        - Populars
        - Especialitzats
      - Revistes
        - Informació general
        - Especialitzades
        - Agències de notícies
        - Altres
  7. Sintaxi
    - Concordança
    - Frase
    - Paràgraf
  8. Puntuació
    - La coma
    - El punt i coma
    - El punt
    - Els dos punts
    - Els punts suspensius
    - La interrogació
    - L'admiració
    - El guió
    - El guionet
    - El parèntesi
    - El claudàtor
  9. El vocabulari
    - Varietat
    - Llenguatges especialitzats
    - Vulgarismes
    - Interferències lingüístiques
      - Català-castellà
      - Falsos amics
      - Anglicismes i gal·licismes
  10. Normes tipogràfiques
    - Cos, família, aspectes de la lletra, i disposició dels escrits
      - Textos
      - Titulars
      - Signes de puntuació
      - Partició de paraules i expressions

Línia
Columna
Titolets

11. Majúscules i minúscules
12. Noms, dates i edats. Les magnituds i la seva representació
13. Idioma i traducció. Topònims i antropònims
14. Transliteració
  - Àrab
  - Cirílic
  - Grec
  - Hebreu
  - Llengües àgrafes
15. Estructura periodística
16. Fonts i identificació. Sigles
17. Titulació. Peus de foto
18. Entrevistes, diàlegs i citacions
  - Representació
  - Estil directe i estil indirecte
19. Grau d'intervenció de l'editor
  - En funció de l'autor de l'escrit
    - Plantilla
    - Col·laborador
  - En funció del gènere
    - Informació
    - Opinió
  - L'ajustament dels textos i els títols
    - Tallar
    - Afegir

BIBLIOGRAFIA

Accornero, Arrigo, i altres: *Manuale di linguaggio giornalistico*, Milà, Etas Libri, 1977.

Agence France-Presse: *Manuel de l'agencier*, s. d., Agence France-Presse, 1982.

Agencia Efe: *Manual de español urgente*, Madrid, Cátedra, 1991³.
---- Normas básicas para los servicios informativos, Madrid, Agencia EFE, 1988.

Associated Press: *The Associated Press stylebook and libel manual*Reading, Addison-Wesley Publishing, 1987.

Balmaña, Josep M., i altres: *La empresa periodística en los ochenta*, Barcelona, Fundación Conde de Barcelona, 1988.

Bartolomé Crespo, Donaciano (coord.): *Estudios sobre tecnologías de la información*, Madrid, SANZ y Torres, 1991.

Bezunartea, Ofa, i altres: *La prensa ante el cambio de siglo*, Bilbao, Deusto, 1988.

Canga Larequi, Jesús: *La prensa y las nuevas tecnologías. Manual de redacción electrónica*, Bilbao, Deusto, 1988.

Carnicer, Ramón: *Nuevas reflexiones sobre el lenguaje*, Madrid, Prensa Española, 1972.

---- *Tradición y evolución en el lenguaje actual*, Madrid, Prensa Española, 1977.

---- *Desidia y otras lacras en el lenguaje de hoy*, Barcelona, Planeta, 1983.

Casado Velarde, Manuel: *Lengua e ideología. Estudio de 'Diario libre'*, Pamplona, Eunsa, 1978.

---- *Tendencias en el léxico español actual*, Madrid, Coloqio, 1985.

---- *El castellano actual. Usos y normas*, Pamplona, Eunsa, 1990.

Casasús, Josep Maria: *Lliçons de periodisme en Josep Pla*, Barcelona, Destino. 1986.

--- *El pensament periodístic a Catalunya*, Barcelona, Curial, 1987.

---- *Iniciación a la periodística*, Barcelona, Teide, 1988.

---- *El periodisme a Catalunya*, Barcelona, Plaza Janés, 1988.

Casasús, Josep Maria, i Xavier Roig: *La premsa actual. Introducció als models de diari*. Barcelona, Edicions 62, 1981.

Casasús, Josep Maria, i Luis Núñez Ladeváze: *Estilo y géneros periodísticos*, Barcelona, Ariel, 1991.

Cassany, Daniel: *Descriure escriure*, Barcelona, Empúries, 1987.

Cebrián, Juan Luis: *La prensa y la calle*, Madrid, Nuestra Cultura, 1980.

Coromina, Eusebi: *El 9 Nou. Manual de redacció i estil*, Barcelona, Diputació de Barcelona-Premsa d'Osona-Eumo Editorial, 1991.

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya: *Majúscules i minúscules*, Barcelona, Departament de Cultura, 1989.

Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona:
Actes de les terceres jornades d'estudi de la llengua normativa,
Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1989.

El País: *Libro de estilo*, Madrid, Prisa, 1990⁷.

El Periódico: *Libro de estilo*, Barcelona, 1989⁵.

Fabra, Pompeu: *Gramàtica catalana*, Barcelona, Teide, 1956.

Fernández Beaumont, José: *El lenguaje del periodismo moderno. Estilo y normas de redacción en la prensa de prestigio*, Madrid, SGEL, 1987.

---- «Funciones de los libros de estilo en los medios de comunicación», dins *Revista de ciencias de la información*, núm. 5 (1988).

Fernández Galiano, Manuel: *La transcripción castellana de los nombres propios griegos*, Madrid, CSIC, 1961.1

Fité, Ricard (coord.): *Llibre d'estil del diari Avui*--material fotocopiati--.

---- "La llengua en els mitjans de comunicació de masses durant el període 1975-1990", *Annals del periodisme català*, 17, juliol-desembre de 1990, pp. 43-49.

Folha de São Paulo: *Manual geral da redação*, São Paulo, Folha de São Paulo, 1984.

Fontcuberta, Mar de: *La noticia*, Barcelona, Paidós, 1993.

Gabinet de Llengua Catalana: *Les majúscules i les minúscules*, Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, 1992.

Gabinet de Llengua Catalana: *Els signes de puntuació*, Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, 1993.

García Domínguez, Pedro, i Alberto Gómez Font (comp.): *El idioma español en las agencias de prensa*, Madrid, Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1990.

Garrido, Albert: *Tipología básica de periódicos*, tesi de llicenciatura inèdita, Barcelona, Facultat de Ciències de la Informació, 1979.

Garst, Robert E., i Theodore M. Bernstein: *Headlines and deadlines*, Nova York, Columbia University Press, 1982.

Gómez Mompart, José Luis: *Los titulares en prensa*, Barcelona, Mitre, 1982.

Gómez Torrego, Leonardo: *Manual de español correcto*, 2 vols., Madrid, Arco Libros, 1989.

Gomis, Llorenç: *Teoria dels gèneres periodístics*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1989.

La Vanguardia: *Libro de redacción*, coordinat per Josep Maria Casasús, Barcelona, TISA, 1986.

Lázaro Carreter, Fernando, i altres: *Lenguaje en periodismo escrito*, Madrid, Fundación Juan March, 1977.

Marchese, Angelo i Joaquín Forradellas: *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*, Barcelona, Ariel, 1986.

Marsá, Francisco: *Diccionario normativo y guía práctica de la lengua española*, Barcelona, Ariel, 1986.

Martín Bernal, O. (ed.): *La nueva identidad de la prensa*, Madrid, Fundesco, 1987.

Martín Vivaldi, Gonzalo: *Curso de redacción. Teoría y práctica de la composición y del estilo*, Madrid, Paraninfo, 1982¹⁹.

Martín Zorraquino, María Antonia, i altres: *El lenguaje en los medios de comunicación*, Zaragoza, Asociación de la Prensa de Zaragoza, 1990.

Martínez Albertos, José Luis: *El lenguaje periodístico*, Madrid, Paraninfo, 1989.

Martínez de Sousa, José; *Diccionario de tipografía y del libro*, Madrid, Paraninfo, 1981.

---- *Diccionario general del periodismo*, Madrid, Paraninfo, 1981.

---- *Diccionario internacional de siglas y acrónimos*, Madrid, Pirámide, 1984.

---- *Diccionario de ortografía*, Madrid, Anaya, 1985.

---- *Dudas y errores de lenguaje*, Madrid, Paraninfo, 1987⁴.

---- *Diccionario de ortografía técnica*, Madrid, Pirámide, 1987.

---- *Diccionario de información, comunicación y periodismo*, Madrid, Paraninfo, 1992¹.

Miguel, Amando de: *La perversión del lenguaje*, Madrid, Espasa-Calpe, 1985.

Ministerio para las Administraciones Públicas: *Manual de estilo del lenguaje administrativo*, Madrid, Ministerio para las Administraciones Públicas, 1990.

Mollà, Toni: *La llengua dels mitjans de comunicació*, Alzira, Edicions Bromera, 1990.

Núñez Ladeváze, Luis: *El lenguaje de los media. Introducción a una teoría de la actividad periodística*, Madrid, Pirámide, 1979.

---- *Manual para periodismo*, Barcelona, Ariel, 1991.

Pericay, Xavier (coord.): *Un model de llengua pels mitjans de comunicació. Llibre d'estil del Diari de Barcelona*, Barcelona, Empúries, 1987.

Rivière, Margarita: *Periodista*, Barcelona, Grijalbo, 1994.

Sabaté, Emilio: *Para escribir correctamente*, Barcelona, Juventud, 1981.

Seco, Manuel: *Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española*, Madrid, Espasa, 1986.

Smith, A.: *Goodbye Gutenberg*, Barcelona, Gustavo Gili, 1983.

Sol, Ramón: *Manual práctico de estilo*, Barcelona, Urano, 1992.

Solà, Joan: *Llibre d'estil. Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona*, Barcelona, 1991.

---- *Sintaxi normativa: estat de la qüestió*, Barcelona, Empúries, 1994.

---- *Llibre d'estil de l'Ajuntament de Barcelona*, Barcelona, Publicacions de l'Ajuntament de Barcelona, 1995.

Solà, Joan, i Josep M. Pujol: *Tractat de puntuació*, Barcelona, Columna, 1989.

OBJECTIU DE LES CLASSES PRÀCTIQUES

L'objectiu de la dotzena llarga de pràctiques que s'han de fer durant el curs és preparar els alumnes per editar amb ordinador diferents textos periodístics. A cada pràctica, l'alumne ha d'editar un text real mínimament manipulat perquè doni compte dels principals errors que els periodistes acostumen a cometre quan redacten una notícia, un reportatge, una entrevista, etc. En conseqüència, al cap del curs, l'alumne ha de dominar dos codis per arribar a sortir-se'n: el periodístic i el lingüístic.

AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura es pot aprovar per curs, si se superen les proves d'avaluació de la matèria teòrica i el nivell exigit en les classes pràctiques. Com és lògic, existeix igualment un examen final, al qual es poden presentar tant els alumnes que no han optat per ser avaluats per curs, com els que, havent-ho fet, no han arribat al nivell exigit.